

ARHIEPISCOPIA BUZĂULUI
ȘI VRANCEI

SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX
„CHESARIE EPISCOPUL” MUNICIPIUL BUZĂU

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII

Aleea Episcopiei, Nr. 1, 120050, Buzău | Tel. / Fax: 0238 710 065 | e-mail: semchesariebz@yahoo.com | www.seminarulteologicbuzau.ro

OFERTA EDUCAȚIONALĂ 2026–2027

Propunem:

Nivel liceal: Filiera vocațională, profil Teologic,
specializarea Teologie Ortodoxă
1 clasă – 24 elevi

Nivel primar: o clasă pregătitoare,
în alternativa Step by Step

Nivel preșcolar: - o grupă mică cu program normal;
- o grupă mică cu program prelungit, în alternativa educațională Step
by Step

ADMITERE 2026
ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL, PROFIL TEOLOGIE ORTODOXĂ
PENTRU ANUL ȘCOLAR 2026-2027

I. PROBELE DE APTITUDINI PENTRU PROFILUL TEOLOGIC, SPECIALIZAREA TEOLOGIE ORTODOXĂ	3
A. PROBA ORALĂ:	3
B. PROBA DE VERIFICARE A CUNOȘTINȚELOR LA DISCIPLINA RELIGIE (VCR)	3
II. TEMATICA PENTRU EXAMENUL DE ADMITERE	5
III. Extras din CALENDARUL ADMITERII	6
IV. ACTE NECESARE	8
V. METODOLOGIE ADMITERE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL	9

I. PROBELE DE APTITUDINI PENTRU PROFILUL TEOLOGIC, SPECIALIZAREA TEOLOGIE ORTODOXĂ

În cadrul examenului de admitere în învățământul liceal, profilul teologic, din seminarele teologice, candidații vor susține următoarele probe:

A. un interviu/colocviu/probă orală, evaluate cu calificativ admis/respins;

B. o probă de verificare a cunoștințelor religioase, evaluată cu notă.

A. PROBA ORALĂ:

a) Verificarea dicției prin:

- Rostirea uneia dintre rugăciunile: *Împărate ceresc, Preasfântă Treime, Tatăl nostru, Psalmul 50, Crezul, Cuvine-se cu adevărat, Apărătoare Doamnă*;

b) Motivarea alegerii unei unități de învățământ vocațional teologic;

c) Verificarea aptitudinilor muzicale prin:

- Intonarea uneia dintre următoarele cântări bisericești: *Sfinte Dumnezeule; Cu noi este Dumnezeu; Doamne al puterilor; Troparul Învierii; Tatăl nostru; Troparul Rusaliilor; Fie numele Domnului binecuvântat; Binecuvântat ești Hristoase Dumnezeul nostru*; Colinde cu conținut religios;

- Intonarea unui cântec patriotic (*Deșteaptă-te române; Limba noastră* - Al. Cristea; *Țara Mea* - D. G. Chiriac; *Imnul eroilor* - I. Brătianu; *Pui de lei* - I. Brătianu);

- Verificarea auzului muzical prin luarea tonului după pian și prin intonarea gamei Do major, a arpeggiului și a unor sunete din gamă;

- Verificarea simțului ritmic.

NOTĂ:

1. Pentru examenul la proba muzicală, nu se vor verifica noțiuni teoretice.

B. PROBA DE VERIFICARE A CUNOȘTINȚELOR LA DISCIPLINA RELIGIE (VCR)

Proba de verificare a cunoștințelor religioase (VCR) constă într-o lucrare scrisă, cu durata de 2 ore, la disciplina Religie, cultul ortodox. Subiectele pentru proba scrisă se elaborează după o tematică dată, în conformitate cu programele școlare în vigoare la disciplina Religie, cultul ortodox, clasele V-VII.

NOTE:

1. Conducerea Seminarului propune componența comisiei de examen, care este aprobată de Inspectoratul Școlar Județean Buzău.
2. Pentru toate specializările de la profilul Teologic, media minimă la proba de verificare a cunoștințelor la disciplina Religie (VCR) trebuie să fie minimum 7 (șapte).

3. Media finală de admitere se calculează conform prevederilor punctului II.2. al Anexei nr. 2 la Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6.060/2025 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal pentru anul școlar 2026-2027, cu modificările ulterioare.

$(APT+MA)/2=MFA$, unde:

APT - nota finală la probele de aptitudini;

MA - media de admitere (calculată conform punctului I al Anexei 2 la Ordinul ME);

MFA - media finală de admitere.

II. TEMATICA PENTRU EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

Tematica propusă pentru proba de verificare a cunoștințelor:

1. Decalogul: importanța lui în viața omului (*Decalogul ca dar al iubirii lui Dumnezeu; actualitatea Decalogului*) – clasa a V-a;
2. Rugăciunea, bază și lumină a vieții creștine (*Rolul rugăciunii; rugăciunea în familie; exemple de rugăciuni pentru sine, pentru membrii familiei și pentru semenii; pilde despre puterea rugăciunii – Pilda vameșului și a fariseului/Iair/femeia canaaneancă*) – clasa a VI-a;
3. Rugăciunea „Tatăl nostru” (*semnificație, explicare, context de rostire*) – clasa a VI-a;
4. Sfintele Taine în viața creștinilor (*Harul Duhului Sfânt prezent în Biserică; prezentare generală a rolului și a semnificației Sfintelor Taine; roadele primirii Sfintelor Taine*) – clasa a VII-a;
5. Biserica – lăcaș de închinare și de sfințire a omului (*semnificații; elemente de arhitectură și pictură religioasă; locul icoanelor și a obiectelor de cult în biserică; aspecte specifice ale lăcașurilor de cult în diferite religii/confesiuni*) – clasa a VII-a.

Bibliografie:

1. *Manualele de Religie pentru clasele V-VII;*
2. *Mica Biblie;*
3. *Învățătura de credință Ortodoxă*, Editura Trinitas, Iași, 2000.

III. CALENDARUL ADMITERII

PROBELE DE APTITUDINI – LICEU

SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX “CHESARIE EPISCOPUL” BUZĂU

PRIMA ETAPĂ DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL DE STAT, ÎN ANUL ȘCOLAR 2026-2027	
13 - 15 mai 2026	Înscrierea pentru probele de aptitudini.
18-22 mai 2026	Desfășurare probelor de aptitudini: <i>proba medicală, proba orală și proba scrisă de verificare a cunoștințelor la disciplina Religie, cultul ortodox.</i>
25 mai 2026	Comunicarea rezultatelor la probele de aptitudini.
29 mai 2026	Transmiterea, în format electronic și în scris, către comisia de admitere județeană/a municipiului București a listei candidaților declarați admiși la probele de aptitudini, prin completarea acestora în aplicația informatică centralizată.
17 iunie 2026	Transmiterea de către comisiile de admitere județene/a municipiului București către unitățile de învățământ liceal care au organizat probe de aptitudini a bazei de date județene cuprinzând mediile de admitere, prin confirmarea finalizării operațiunilor specifice în aplicația informatică centralizată.
9 iulie 2026	Validarea de către comisia de admitere județeană/a municipiului București a listei candidaților admiși la liceele/clasele la care s-au susținut probe de aptitudini și comunicarea rezultatelor în unitatea de învățământ liceal respectivă, prin tipărire din aplicația informatică centralizată.
13-15 iulie 2026	Ridicarea/Transmiterea de la liceele vocaționale a fișelor de înscriere ale candidaților care nu au fost admiși la clasele pentru care au susținut probe de aptitudini. Candidaților care nu au fost admiși la clasele pentru care au susținut probe de aptitudini, precum și candidaților care au fost admiși dar care au declarat, în scris, că renunță la locul obținut, li se poate elibera, de către unitatea de învățământ gimnazial, fișa

	de înscriere, pentru completarea opțiunilor în vederea participării la repartizarea computerizată Transmiterea, în format electronic, către Centrul național de admitere a listei candidaților declarați admiși, în fiecare județ, la clasele pentru care s-au susținut probe de aptitudini, prin confirmarea încheierii operațiunilor specifice în aplicația informatică centralizată.
A DOUA ETAPĂ DE ADMITERE în învățământul liceal pentru candidații din seria curentă, precum și pentru cei din seriile anterioare care nu împlinesc 18 ani până la data începerii cursurilor anului școlar 2026–2027	
31 iulie 2026	Afișarea centrului de admitere, a situației locurilor rămase libere, inclusiv a celor destinate candidaților rromi, precum și a celor destinate candidaților cu CES, a locului de desfășurare și a graficului probelor de aptitudini sau de verificare a cunoștințelor de limbă modernă ori maternă
3 august 2026	Înscrierea candidaților pentru probele de aptitudini sau probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă, inclusiv a candidaților pe locurile speciale pentru rromi și a candidaților pentru locurile distinct alocate candidaților cu CES în unitățile de învățământ de masă
4-5 august 2026	Desfășurarea probelor de aptitudini sau a probelor de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă
6-7 august 2026	Afișarea rezultatelor la probele de aptitudini și la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă

IV. ACTE NECESARE

ÎNSCRIERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

PROFIL TEOLOGIC

SPECIALIZAREA: TEOLOGIE ORTODOXĂ (extras)

PROFIL TEOLOGIC - SPECIALIZAREA: TEOLOGIE ORTODOXĂ

1. Documentele necesare înscrierii pentru admiterea la unitățile de învățământ cu profil vocațional teologic, graficul admiterii și alte informații legate de aceasta vor fi anunțate pe pagina web/pagina de facebook a școlii.

2. Se pot înscrie la admiterea în clasa a IX-a la seminariile/colegiile/liceele teologice ortodoxe, absolvenți de gimnaziu având minimum **media 9** la purtare pentru fiecare clasă din învățământul gimnazial.

3. Dosarul de înscriere va cuprinde următoarele acte:

3.1. anexa la fișa de înscriere;

3.2. certificat de naștere – copie;

3.3. fișa medicală în original;

- Adeverință vaccinări;
- Adeverință medicală de la medicul de familie cu mențiunea că *este/nu este* în evidență cu boli cronice, *este/nu este* în evidența noastră cu epilepsie sau boli psihice.
- Aviz psihologic că este *apt pentru admiterea la un liceu vocațional cu internat*.

3.4. declarație din partea candidatului și a părinților acestuia că au luat cunoștință de *Regulamentul de organizare și funcționare al unității de învățământ* și că sunt de acord să-l respecte;

3.5. adeverință/certificat de botez - copie;

3.6. recomandarea consiliului parohial/preotului paroh: [descarcă](#);

3.7. binecuvântarea chiriarhului locului.

NOTE:

1. Nota prin care se evaluează proba de verificare a cunoștințelor religioase (VCR) constituie nota finală la proba de aptitudini (APT).

2. Până la eliberarea foii matricole, se aduce la dosarul de înscriere o **adeverință** în care să fie menționate: **mediile generale la învățătură și media la purtare din clasele V-VII și intervalele 1-4 din clasa a VIII-a.**
3. **Vizita medicală este obligatorie și eliminatorie.**

V. METODOLOGIE ADMITERE ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL

[Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 6.060/2025 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal pentru anul școlar 2026-2027, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 825 bis din 8 septembrie 2025.](#)

NOTĂ: Conform hotărârii Consiliului Profesoral, cazarea în cămin și masa la cantina Seminarului Teologic Ortodox „Chesarie Episcopul” din Buzău sunt obligatorii pentru toți elevii seminariști. În situații bine argumentate, elevii cu domiciliul în municipiul Buzău pot solicita statutul de semiintern. Pentru detalii suplimentare, vă rugăm să vă adresați serviciului Secretariat al Seminarului Teologic Ortodox „Chesarie Episcopul” Municipiul Buzău.

ARHIEPISCOPIA BUZĂULUI
ȘI VRANCEI

SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX
„CHESARIE EPISCOPUL” MUNICIPIUL BUZĂU

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII

Aleea Episcopiei, Nr. 1, 120050, Buzău | Tel.: Fax: 0238 710 065 | e-mail: seminarbz@isjbuzau.ro | www.seminaruteologicbuzau.ro

SUPORT PENTRU EXAMENUL DE ADMITERE LA SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX „CHESARIE EPISCOPUL” DIN BUZĂU

PROBELE DE APTITUDINI PENTRU PROFILUL TEOLOGIC, SPECIALIZAREA TEOLOGIE ORTODOXĂ

În cadrul examenului de admitere în învățământul liceal, profilul teologic, din seminarele teologice, candidații vor susține următoarele probe:

A. un interviu/colocviu/probă orală, evaluate cu calificativ admis/respins;

B. o probă de verificare a cunoștințelor religioase, evaluată cu notă.

A. PROBA ORALĂ:

a) Verificarea dicției prin:

- Rostirea uneia dintre rugăciunile:

Împărate ceresc

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul adevărului, Care pretutindenea ești și toate le îplinești, Vistierul bunătăților și dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Preasfântă Treime

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Tatăl nostru

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie împărăția Ta, fie voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

Psalmul 50,

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta

Și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea.

Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește.

Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea.

Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu.

Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea.

Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale, mi-ai arătat mie.

Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vărtos decât zăpada mă voi albi.

Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.

Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le.

Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeuule și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.

Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.

Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește.

Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce.

Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeuule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta.

Că de ai fi voit jertfă, ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului.

Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Crezul

Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl, Atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor.

Și într-unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pătimit și S-a îngropat.

Și a înviat a treia zi, după Scripturi.

Și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui.

Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, Care de la Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, Care a grăit prin prooroci.

Într-una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică;

Mărturisesc un Botez spre iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților

Și viata veacului ce va să fie.

Amin.

Cuvine-se cu adevărat

Cuvine-se cu adevărat să te ferim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Apărătoare Doamnă;

Apărătoare Doamnă, pentru biruință mulțumiri, izbăvindu-ne din nevoi, aducem ție, Născătoare de Dumnezeu noi robii Tăi. Ci, ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne din toate nevoile, ca să strigăm ție: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

b) Motivarea alegerii unei unități de învățământ vocațional teologic;

c) Verificarea aptitudinilor muzicale prin:

- Intonarea uneia dintre următoarele cântări bisericești:

Sfinte Dumnezeule;

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fara de moarte, miluieste-ne pe noi (de 3 ori).

Cu noi este Dumnezeu;

*Cu noi este Dumnezeu!
Înțelegeți, neamuri și vă plecați
Căci cu noi este Dumnezeu!
Auziți până la marginile pământului
Căci cu noi este Dumnezeu!*

Doamne al puterilor;

*Doamne al puterilor, fii cu noi, că pe altul afară de Tine, ajutor întru neazuri, nu avem.
Doamne al puterilor, miluiește-ne pe noi.*

Troparul Învierii;

*Hristos a înviat din morți,
Cu moartea pe moarte călcând
Și celor din morminte
Viață dăruindu-le.*

Tatăl nostru;

Troparul Rusaliilor;

Binecuvântat ești, Hristoase, Dumnezeul nostru, Cea ce preaînțelepți pe pescari ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt și printr-înșii lumea ai vânat, Iubitorule de oameni, mărire Ție.

Fie numele Domnului binecuvântat;

Fie Numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac!

Colinde cu conținut religios

Intonarea unui cântec patriotic

Deșteaptă-te române;

*Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată, croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani.*

*Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!
Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viața-n libertate ori moarte!" strigă toți.*

*Preoți, cu crucea-n frunte căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost'pământ!*

Limba noastră - Al. Cristea;

*Limba noastră-i o comoară
în adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
pe moșie revărsată.
Limba noastră-i foc ce arde
într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte*

ca viteazul din poveste.

Țara Mea - D. G. Chiriac;

*Țara mea are câmpii manoase
Dealuri înalte cu mândre flori
Izvoare limpezi și răcoroase
Un cer albastru fără de nori.*

*Țara mea are oșteni de frunte
Inalți ca brazii, harnici bărbați
Copii de șesuri, flăcăi de munte
Ah, eu sunt mândru de țara mea!*

Imnul eroilor - I. Brătianu;

*Presărați pe-a lor morminte
Ale laurilor foi,
Spre a fi mai dulce somnul
Fericirilor eroi.*

*Ridicați pe piramida
Nemuririi faima lor;
Scriți în cărțile de aur
Cântecul nemuritor.*

*Pe copii la sânul vostru
Alinați-i cu-acest cânt,
Povestindu-le cu fală
Al eroilor avânt.*

*Dezveliți tot adevărul
Și le spuneți tuturor
Cum muriră frații noștri
Pentru neam și țara lor.*

*Și pe sacrele morminte
Puneți lacrimi și flori,
Spre a fi mai dulce somnul
Miilor de luptători.*

*Ridicați pe piramida
Nemuririi faima lor;
Scriți în cărțile de aur
Cântecul nemuritor.*

Pui de lei - I. Brătianu;

*Eroi au fost, eroi sunt încă
Și-or fi în neamul românesc!
Căci rupți sunt ca din tare stâncă
Românii orișunde cresc.*

*E vița noastră făurită
De doi bărbați cu brațe tari
Și cu voința oțelită,
Cu minți deștepte, inimi mari.*

*Și unu-i Decebal cel harnic
Iar celălalt Traian cel drept
Ei, pentru vatra lor amarnic
Au dat cu-atâția dușmani piept.*

*Și din așa părinți de seamă
În veci s-or naște luptători,
Ce pentru patria lor mamă
Vor fi mereu învingători,*

*Au fost eroi, și-or să mai fie,
Ce-or frânge dușmanii cei răi,
Din coasta Daciei și-a Romei
În veci s-or naște pui de lei.*

- Verificarea auzului muzical prin luarea tonului după pian și prin intonarea gamei Do major, a arpeggiului și a unor sunete din gamă;

- Verificarea simțului ritmic.

B. PROBA DE VERIFICARE A CUNOȘTIȚELOR LA DISCIPLINA RELIGIE (VCR)

Proba de verificare a cunoștințelor religioase (VCR) constă într-o lucrare scrisă, cu durata de 2 ore, la disciplina Religie, cultul ortodox. Subiectele pentru proba scrisă se elaborează după o tematică dată, în conformitate cu programele școlare în vigoare la disciplina Religie, cultul ortodox, clasele V-VII.

TEMATICA PENTRU EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

Tematica propusă pentru proba de verificare a cunoștințelor:

1. Decalogul: importanța lui în viața omului (Decalogul ca dar al iubirii lui Dumnezeu; actualitatea Decalogului) – clasa a V-a;

Moise a primit de la Dumnezeu Legea Vechiului Testament sau Decalogul, pe Muntele Sinai. Poruncile au fost scrise chiar cu mâna lui Dumnezeu pe două table de piatră. Pe prima tablă au fost scrise primele patru porunci, în care ni se vorbește despre îndatoririle noastre față de Tatăl ceresc, iar pe cea de-a doua, poruncile care fac referire la îndatoririle față de aproapele nostru. Cele zece porunci au rolul de a ne îndruma să alegem binele în viață.

Decalogul este darul pe care Dumnezeu îl face omului din iubire. El cuprinde zece porunci călăuzitoare, date omului pentru a nu se abate de pe calea binelui. Respectarea acestor porunci este foarte importantă atât pentru viața personală, cât și pentru viața socială, deoarece aceste reguli ne conduc spre respect reciproc, înțelegere și dreptate.

Domnul Iisus Hristos ne-a reamintit de importanța acestor porunci în dialogul Său cu oamenii: „Ce este scris în Lege? Cum citești?” Iar el, răspunzând, a zis: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău, ca pe tine însuși.” (Luca 10, 26-27)

De aceea, Decalogul devine foarte important pentru viața noastră, pentru că el ne așază, prin respectarea lui, într-o relație frumoasă cu Dumnezeu și cu semenii noștri.

Poruncile Decalogului sunt lumini care ne călăuzesc în viață pentru a avea o relație

frumoasă cu Dumnezeu și cu semenii noștri. Ele au fost date umanității acum peste trei mii de ani și rămân mereu actuale. În viața noastră de creștini le primim și ni le asumăm astfel:

Porunca I: *Eu sunt Domnul Dumnezeul Tău; să nu ai alți dumnezei afară de Mine.* Dumnezeu își dorește ca omul să Îl recunoască drept Părintele iubitor, care ne poartă de grijă și așteaptă să mărturisim credința în El.

Porunca a II-a: *Să nu-ți faci chip cioplit, nici altă asemănare, nici să te închini lor.* Dumnezeu ne cere să nu ne închinăm idolilor, nici să ne lăsăm amăgiți de lucruri care creează dependențe rele.

Porunca a III-a: *Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert.* Cinstirea numelui lui Dumnezeu se realizează prin rostirea lui cu respect, cu bună-cuviință, prin adresarea de cuvinte frumoase și prin respectarea cuvântului dat semenilor noștri și lui Dumnezeu.

Porunca a IV-a: *Adu-ți aminte de ziua Domnului și o cinstește.* Sfințirea zilei de duminică, închinată Domnului, se face prin participarea la Sfânta Liturghie, prin vizitarea celor dragi nouă și a celor aflați în diferite nevoi.

Porunca a V-a: *Cinstește pă tatăl tău și pe mama ta, că bine să-ți fie și mulți ani să trăiești pe pământ.* Părinților noștri le datorăm recunoștință, ascultare și respect. Îndeplinirea acestei porunci ne aduce, ca răsplată, binecuvântarea lui Dumnezeu încă din timpul vieții. Dicționar liturgic: serviciu divin bisericesc, oficiat duminica și în zilele de sărbătoare

Porunca a VI-a: *Să nu ucizi.* Viața fiecăruia dintre noi este importantă, pentru că este darul lui Dumnezeu. De aceea, ea trebuie prețuită și respectată, slăvind pe Dumnezeu pentru toate.

Porunca a VII-a: *Să nu fii desfrânat.* Dumnezeu ne îndrumă să avem o viață curată, să participăm la sfintele slujbe și să ne respectăm îndatoririle familiale.

Porunca a VIII-a: *Să nu furi.* Este important ca omul să își câștige cele necesare vieții, prin efort și muncă cinstită. Dumnezeu își dorește să recunoaștem și să respectăm bunurile materiale, intelectuale și spirituale ale celuiilalt, fără a ni le însuși.

Porunca a IX-a: *Să nu ridici mărturie mincinoasă împotriva aproapelui tău.* Rostirea adevărului menține buna prietenie cu aproapele nostru. Pe acesta îl apreciem, îl încurajăm și îl lăudăm pentru activitățile bune și comportamentul său frumos.

Porunca a X-a: *Să nu poftesci nimic din ce este al aproapelui tău.* Gândul de a dori bunurile semenilor nu este binecuvântat de Dumnezeu. Prin respectarea celor zece porunci, și noi dăm dovadă că suntem urmașii poporului ales.

2. Rugăciunea, bază și lumină a vieții creștine (Rolul rugăciunii; rugăciunea în familie; exemple de rugăciuni pentru sine, pentru membrii familiei și pentru semenii; pilde despre puterea rugăciunii – Pilda vameșului și a fariseului/Iair/femeia canaaneancă) – clasa a VI-a;

Omul, făptura lui Dumnezeu, are posibilitatea de a fi în legătură cu Creatorul său prin rugăciune. Astel, rugăciunea este cea mai înaltă lucrare a minții omenești și poate fi realizată în orice loc și timp, cu rolul de sfințire a credincioșilor. Creștinul rugător primește har divin, care îi aduce în suflet pace, bucurie, iertare, iubire curată față de semenii și întărirea voinței spre alegerea binelui.

Mântuitorul Hristos ne îndeamnă să ne rugăm stăruitor, făgăduindu-ne un răspuns dumnezeiesc plin de iubire părintească: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide” (Matei 7, 7). Biserica ne îndrumă la rândul ei spre adresarea de cereri, de mulțumiri și de laude lui Dumnezeu.

În familiile creștine, locul de rugăciune este înfrumusețat de prezența icoanelor, a candelii și a altor însemne religioase. Membrii familiei se roagă împreună și în particular, în diferite momente: dimineața, seara, la vremea mesei, la începerea lucrului, înainte de a lua o decizie importantă, la plecarea în călătorie și în situații dificile. Ruga lor are în vedere propria persoană, întreaga familie și pe ceilalți semenii. Spre exemplu, copiii se roagă pentru luminarea minții și ajutor la învățătură, pentru înțelegerea și sănătatea întregii familii, cât și pentru binele persoanelor aflate în dificultate.

Domnul Hristos subliniază puterea rugăciunii de a transforma viețile celor ce se pocăiesc cu adevărat, prin numeroase învățături și parabole. În Pilda vameșului și a fariseului, Mântuitorul ne prezintă un model de rugăciune smerită, bineplăcută lui Dumnezeu, în opoziție cu o atitudine arogantă. Un fariseu și un vameș au mers la templu să se roage. Fariseul s-a lăudat cu faptele sale, mândrindu-se că nu este asemenea oamenilor păcătoși. Vameșul, stând departe, s-a rugat cu umilință: „Dumnezeule, fii milos de mine, păcătosului!” (Luca 18, 13). Domnul a ascultat rugăciunea plină de căință a vameșului, care s-a întors îndreptat la casa lui.

La rugăciunile celor aflați în suferință, Domnul Iisus a răspuns prin săvârșirea multor minuni, precum vindecarea fiicei femeii din Canaan. Altă minune este Învierea fiicei lui Iair, conducătorul sinagogii din Capernaum. Acesta a căzut la picioarele lui Iisus și L-a rugat să intre în casa lui, să-i vindece fiica grav bolnavă. Domnul a mers îndată la patul copilei de 12 ani, care se stinsese din viață. El a luat-o de mână și i-a zis: „Copilă, scoală-te!” (Luca 8, 54), iar feța a înviat, spre bucuria familiei.

Nevoia de hrană spirituală auten că în lumea de astăzi este împlinită de rugăciunea izvorâtă din credință. Rugăciunea personală face posibil ajutorul divin și ne susține în urcușul nostru duhovnicesc. Ea este completată de rugăciunea publică, prin participarea la sfintele slujbe, unde înălțăm cântări în cinstea Sfintei Treimi: „Pe Tine Te laudăm, pe Tine bine Te cuvântăm, Ție Îți mulțumim, Doamne și ne rugăm Ție, Dumnezeului nostru” (din cântările Sfintei Liturghii).

Tema rugăciunii este o preocupare continuă atât pentru scriitorii bisericești, cât și pentru cei din alte domenii, cum ar fi literatura, filosofia sau arta. Mulți scriitori au cuprins în operele lor această temă. As el, marii poeți ai literaturii române, precum Mihai Eminescu, Octavian Goga sau Vasile Voiculescu au scris poezii cu tîl Rugăciune. Poeții români descriu cu sensibilitate frumusețea vorbirii cu Dumnezeu, cu Maica Domnului, cu sfinții sau cu îngerii. De o frumusețe aparte sunt psalmii din literatura română, prin care scriitorii Îl slăvesc pe Dumnezeu, Îi cer sprijinul sau Îi mulțumesc pentru ajutorul primit. Aceș a s-au inspirat în operele lor din Psalmii biblici ai regelui David, care sunt adesea roștiți în timpul sfintelor slujbe.

3. Rugăciunea „Tatăl nostru” (semnificație, explicare, context de rostire) – clasa a VI-a;

Domnul Iisus Hristos S-a rugat deseori Tatălui Ceresc pentru întreaga lume. În predicile Sale, El a întărit importanța rugăciunii către Dumnezeu Tatăl: „Adevărat, adevărat zic vouă: Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da” (Ioan 16, 23).

Când apostolii I-au cerut să-i învețe cum să se roage, Mântuitorul a oferit modelul desăvârșit de rugăciune: Tatăl nostru sau Rugăciunea Domnească. Alcătuită de Însuși Domnul Hristos, aceasta este cea mai puternică și cuprinzătoare dintre rugăciuni, deoarece este cuvânt dumnezeiesc, prescurtare a întregii Evanghelii, întâlnită la Matei 6, 9-13.

Prin invocarea Tatăl nostru Care eș în ceruri, Hristos ne îndeamnă să ne adresăm lui Dumnezeu ca unui Părinte iubitor, asemenea copiilor care solicită cu încredere părinților cele de trebuință.

Încele șapte cereri ale rugăciunii se cuprind toate cele necesare sufletului și trupului pentru mântuire

1. *Sfințească-Se numele Tău.* Aceasta este prima cerere, în care mărturisim din adâncul inimii preamărirea Numelui cel Sfânt al lui Dumnezeu.

2. *Vie împărăția Ta.* Venirea Împărăției lui Dumnezeu se petrece în sufletele celor botezați și se materializează prin roadele Duhului Sfânt: blândetea, smerenia, răbdarea, înțelepciunea, pacea, buna-cuviință și dragostea.

3. *Facă-se voia Ta, precum în cer, așa și pe pământ.* Voința Tatălui este iubitoare și corespunde binelui suprem, de aceea ascultarea de Dumnezeu înseamnă adevărata libertate a omului. În ceruri, îngerii se bucură neînterupt, împlinind voia divină.

4. *Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi.* Primirea pâinii la care se referă Domnul înseamnă binecuvântarea celor necesare traiului zilnic. Ea semnifică și năzuința spre primirea Sfintei Împărtășanii, hrana mântuirii, după cuvintele Lui: „Eu sunt Pâinea cea vie, Care s-a pogorât din cer. De va mânca cineva din pâinea aceasta, viu va fi în veci” (Ioan 6, 51).

5. *Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșităților noștri.* Mântuitorul ne arată că iertarea celor care ne-au greșit este o condiție de bază pentru a primi, la rândul nostru, iertarea divină.

6. *Și nu ne duce pe noi în ispită.* Cererea semnifică necesitatea ajutorului divin pentru a rezista în fața tentațiilor sau amăgirilor.

7. *Ci ne izbăvește de cel rău.* Prin ul ma cerere, ne rugăm să fim feriți de tot ceea ce înseamnă rău: păcat, calamități, îngeri răi. Încheierea rugăciunii sau doxologia este o laudă a Preasfintei Treimi: Că a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, amin.

Rugăciunea Domnească se poate spune în orice împrejurare a vieții. Sfânta Biserică o întrebuințează la toate slujbele religioase și în mod special la Sfânta Liturghie, când o rostim sau o cântăm cu evlavie, împreună cu întreaga comunitate a credincioșilor.

4. Sfintele Taine în viața creștinilor (Harul Duhului Sfânt prezent în Biserică; prezentare generală a rolului și a semnificației Sfintelor Taine; roadele primirii Sfintelor Taine) – clasa a VII-a;

Duhul Sfânt S-a pogorât asupra Sfinților Apostoli la Cincizecime și lucrează până astăzi în Biserică. El este Vistierul bunătăților care oferă oamenilor harul divin, iecaruia după nevoia sa.

Harul dumnezeiesc este energia sau puterea izvorată din iința divină a Persoanelor Sfintei Treimi, revarsată de Duhul Sfânt asupra oamenilor, în scopul mântuirii și sintirii lor. Harul, care se imprimă în sufletul creștinului și îl ajută să conlucreze cu Dumnezeu, este transmis în Biserică prin persoane, lucruri și acțiuni. Preoții, sfințele moaste, Sfânta Cruce, sfințele icoane,

slujbele Bisericii si in special Sintele Taine devin mijloace prin care Duhul Sfânt ne daruieste harul divin.

Sfintele Taine sunt lucrari ale Bisericii, savarsite de episcopi si de preoti, prin care credinciosul primește harul divin. Se numesc Taine deoarece in ele lucreaza Duhul Sfânt in mod tainic, nevazut. Ele au fost intemeiate de catre Mantuitorul Hristos si sunt în numar de sapte: Botezul, Mirungerea, Impartasania, Spovedania, Cununia, Preotia si Maslul. Dintre acestea, unele pot i primite o singura data in viata, precum Botezul sau Preotia, iar altele de mai multe ori. Spre exemplu, ne putem spovedi si impartasi de cate ori simtim nevoia, pentru a ne apropia mai mult de Dumnezeu.

Fiecare Sfanta Taina rodeste daruri diferite in suletul omului: „avem felurite daruri, dupa harul ce ni s-a dat” (Romani 12, 6). Taina Sfântului Botez ne ofera harul iertarii pacatului stramosesc, prin intreita afundare in apa sintita. Totodata, primim un inger pazitor, un nume si devenim crestini sau membri ai Bisericii.

Prin Taina Mirungerii primim harul necesar dezvoltarii armonioase in viata de crestin. Ungerea cu Sfântul si Marele Mir pe partile principale ale corpului ne calauzeste simturile in directia binelui.

Taina Sinteii Împărtășanii ne uneste în mod direct cu Hristos. In timpul Sinteii Liturghii, la rugaciunea preotului, Duhul Sfânt preface painea si vinul în Trupul si Sangele Domnului, „spre iertarea pacatelor si spre viata de veci” a primitorilor.

Prin Sfânta Taină a Spovedaniei dobandim harul iertarii pacatelor, marturisite inaintea duhovnicului in mod sincer, cu parere de rau si cu dorinta de a nu le repeta.

Taina Cununii ofera harul care sinteste legatura constienta si libera dintre un barbat si o femeie, bazata pe iubire, pentru intemeierea unei familii.

În cadrul Tainei Preoției, la rugaciunea episcopului, Duhul Sfânt revarsă asupra celui chemat la Hirotonie harul necesar savarsirii Sintelor Taine și al călăuzirii creștinilor în credință.

Taina Sfântului Maslu daruieste credinciosului harul vindecarii suletesti si trupesti, in urma rugaciunii preotilor si a ungerii cu untdelemn sintit.

Sfintele Taine sunt merinde pentru viata vesnica, prin care ne impartasim de dragostea lui Dumnezeu si primim binecuvantarea Sa. De aceea, la iecare Liturghie auzim cuvintele Sfântului Apostol Pavel, prin gura preotului: „Harul Domnului nostru Iisus Hristos si dragostea lui Dumnezeu (Tatal) si împartasirea Sfântului Duh sa ie cu voi cu toti” (II Corinteni 13, 13).

5. Biserica – lăcaș de închinare și de sfințire a omului (semnificații; elemente de arhitectură și pictură religioasă; locul icoanelor și a obiectelor de cult în biserică; aspecte specifice ale lăcașurilor de cult în diferite religii/confesiuni) – clasa a VII-a.

Cele doua intelesuri ale termenului biserică sunt: comunitatea credinciosilor botezati in numele Sintei Treimi si cladirea destinata savarsirii sintelor slujbe.

Bisericile crestine sunt zidite, de regula, in forma de corabie si de cruce, simboluri ale izbavirii lumii de catre Dumnezeu. Lacasurile construite in forma dreptunghiulara amintesc de arca lui Noe, prin care a fost salvata lumea de potop. Ele inchipuie corabia condusă de

Hristos, care ne poarta pe valurile vietii, spre Imparatia cerurilor. Bisericile zidite in forma de cruce amintesc de jertfa mântuitoare a Domnului Iisus. Cele patru laturi reprezinta chemarea la desavarsire adresata de Dumnezeu tuturor oamenilor.

Din punct de vedere arhitectural, in spatiul crestin se intalnesc mai multe stiluri de constructie, precum: bizantin, romanic si gotic. Specific Ortodoxiei este stilul bizantin, folosit cu diferite influente locale. Acesta se caracterizeaza prin prezenta absidelor si a acoperisului rotund, a cupolei centrale si a turelor. Predomina planul cruciform, iar interiorul este impartit în pronaos, naos si altar. Altarul, orientat spre rasarit, este separat de naos printr-un perete cu icoane, numit catapeteasmă sau iconostas.

Pictura religioasa bizantina este o marturisire a credintei, o Biblie în imagini, o fereastră spre cer si o chemare la rugaciune. Aceasta pune accent pe insusirile duhovnicesti ale sintilor si infrumusetaza spatiul liturgic. Pictura bisericeasca infatiseaza intreaga istorie a mântuirii neamului omenesc si este realizata in scopul comuniunii credinciosilor cu Dumnezeu si cu sintii Sai.

Bisericile ortodoxe au interiorul pictat integral, respectand aceleasi reguli de asezare a icoanelor. Pe catapeteasmă se intalnesc patru randuri de icoane. La nivelul usilor sunt icoanele împaratesti: a Mantuitorului, a Maicii Domnului, a hramului si a unui sfant important. In partea superioara sunt dispuse trei randuri a cate 12 icoane, reprezentand Praznicele împaratesti, Sintii Apostoli si Sintii Proroci. Pe cel mai inalt loc de pe iconostas se afla Sfanta Cruce cu Hristos rastignit, avand de-o parte si de alta reprezentati pe Maica Domnului si pe Sfantul Apostol Ioan.

Cele mai importante obiecte de cult se gasesc in altar, pe Sfanta Masa: Sfantul Antimis, Sfanta Evanghelie si Sfanta Cruce, iar la proscomidiar, sintele vase si cadelnita. In naos se afla icoana Invierii sau a sarbatorii zilei si icoana Maicii Domnului. In pronaos se pastreaza vasul de botez numit cristelnita si alte obiecte de cult. Fiecare religie are lacasuri de cult specifice,

pentru manifestarea publica a credintei. Religiile politeiste au ca lacasuri de cult temple inchinate diferitelor zeitati. In religia iudaica, sinagoga se compune dintr-o sala de adunare, estrada predicatorului, iar la est, altarul sau chivotul cu sulurile Torei. La musulmani, moscheile au ca particularitate minaretul si mihrabul orientat spre Mecca. Bisericile catolice au fost construite, de-a lungul timpului, in stiluri diferite: romanic, gotic, renascentist, baroc etc., avand specic altarul deschis, vitraliile, orga si statuile. Confesiunile protestante vechi au ridicat lacasuri de cult in stiluri asemanatoare, dar la interior decorul este auster. Confesiunile protestante mai recente au case de rugăciuni. Indiferent de religie sau confesiune, lacasurile de cult reprezinta spatii cu valoare spirituala, demne de respectul nostru.